

's Heeren Loo
Onderwijs

Visie op Identiteit

Meerkring
Openbaar Primair Onderwijs Amersfoort

WOORD VOORAF

Dit is een bijzonder document. Het beschrijft de gezamenlijke visie van de Vosheuvelscholen op de *identiteit*. Bedoeld voor ouders, leraren, bestuur en andere betrokkenen. Die beschrijving is belangrijk, want de scholen hebben van oorsprong andere wortels: christelijke, algemeen bijzondere en openbare. Dan komen er vanzelf vragen. Vragen die raken aan persoonlijke visies en idealen. En vooral: hoe gaan die scholen in het nieuwe pand straks onder één dak herkenbaar met elkaar samenwerken.

Dat nieuwe pand is een mooie metafoor. Het pand heeft een dak dat wordt gesteund door stevige pijlers. Die pijlers zijn voor de SO- en VSO-school anders, maar het dak... dat is voor iedereen hetzelfde. Daaronder wil je je veilig voelen. Daaronder word je erkend en herkend met alle vragen die je hebt: over wie je bent, wat je idealen en waarden zijn en waar je naartoe wilt in je leven. Aan dit dak herken je de identiteit van de nieuwe Vosheuvelscholen.

Lees dit document daarom met bovenstaande focus. Meer weten over specifieke informatie over respectievelijk het SO en VSO? Dan verwijzen we graag naar de gedetailleerde beschrijvingen in onze schoolgids en het in ontwikkeling zijnde schoolplan. Ook als u op zoek bent naar meer verdieping over pedagogische, didactische en onderwijskundige keuzes kunt u dit terug vinden in deze documenten op de websites van de scholen.

MISSIE – HIER STAAN WE VOOR OP DE VOSHEUVELSCHOLEN

Wij zijn trots op onze school die leerlingen met speciaal op hen afgestemde extra begeleiding en aandacht het beste uit zichzelf wil laten halen. Zo weten ze zich gezien en erkend: voorwaarden om zo zelfstandig mogelijk mee te doen in onze samenleving.

VISIE OP IDENTITEIT - HIER GAAN WE VOOR

Onze visie is een belofte. Een belofte aan onze leerlingen en hun ouders. En aan iedereen die van onze school een veilige en uitdagende leef- en leeromgeving wil maken.

Samen, plezier en durf!

Kinderen groeien thuis op, in hun bredere familie- en vriendenkring, op clubs en een groot deel ook op school. In al die verbanden komen ze waarden tegen. Waarden die de ondergrond vormen voor de normen die gelden. De waarden van de Vosheuvelscholen zijn 'samen, plezier en durf' en horen nadrukkelijk bij de identiteit, de basis van ons waardengedreven onderwijs

Samen, plezier en durf! Om die drie woorden draait het om leerlingen optimaal voor te bereiden op later. Op een toekomst die vraagt om mensen die goed kunnen samenwerken en samenleven. Om mensen die op een positieve en verwachtingsvolle manier naar uitdagingen in onze complexe, in hoog tempo veranderende, wereld kunnen kijken. En om mensen die de durf hebben zichzelf te zijn en daarmee het lef het soms net anders te doen zodat nieuwe mogelijkheden zichtbaar worden.

De Vosheuvelscholen werken vanuit het programma van De Vreedzame School. Dit programma streeft ernaar om de school en de klas een democratische gemeenschap te laten zijn, waarin iedereen zich verantwoordelijk en betrokken voelt, en waarin conflicten constructief worden opgelost.

Onze scholen kennen een gezamenlijke 'grondwet' die gebaseerd is op vier belangrijke thema's van De Vreedzame School: we horen bij elkaar, we lossen conflicten zelf op, we zijn aardig voor elkaar, we zijn allemaal anders.

Dat is onze visie op onze gezamenlijke identiteit die we alleen maar herkenbaar waar kunnen maken in samenwerking met de ouders – educatief partnerschap – en natuurlijk de leerlingen zelf.

VISIE OP IDENTITEIT - HIER GAAN WE VOOR

Belofte 1: SAMEN

Samen opgroeien. Prettig samenwerken. Samen de wereld leefbaar houden. De belangrijkste dingen in het leven kun je niet alleen. Daarom leren we kinderen dat je deel uitmaakt van jouw omgeving en je samen sterker bent, alles leuker wordt en je verder komt.

Belofte 2: PLEZIER

Als kinderen goed in hun vel zitten, presteren ze beter. Een vrolijk gevoel duidt op veiligheid en geborgenheid. Je geaccepteerd weten. Kunnen genieten van het geven en ontvangen van complimenten. Daarom is een plezierige werk- en leefomgeving de basis van ons werk.

Belofte 3: DURF

Een uitdaging stimuleert. Daar horen fouten maken en doorzetten bij. En ook het genieten van het trotse gevoel dat het gelukt is en dit succes dan samen vieren. Dát doen en de grenzen van je mogelijkheden zoeken en soms eigenwijs durven te zijn, stimuleren we graag.

IDENTITEIT – LATEN ZIEN WIE JE BENT

Identiteit betekent voor ons: laten zien wie je bent. Als school, als professional, als belangrijk voorbeeld voor kinderen. Een betrouwbare en vooral ook herkenbare identiteit. Bij die identiteit – in een beeld: het ‘paspoort’ van de school – hoort ook een kijk op het leven. Over hoe je omgaat met elkaar, wat belangrijk is in het leven, hoe ver je kunt en wilt gaan voor een ideaal, verdeling van welvaart, duurzaamheid, waar je grenzen trekt, hoe je omgaat met teleurstellingen, met vriendschap, met verdriet. En nog zoveel meer.

01 Identiteit is altijd in ontwikkeling

Die kijk op het leven - of levensbeschouwing - is niet in beton gegoten. Actuele ontwikkelingen in de wereld veranderen onze blik. Ook onze eigen ontwikkeling staat niet stil, en vragen en reacties van betrokken anderen kunnen de identiteit weer net een andere kleur geven. Zo groeit en verdiept de identiteit van onze school zich. Wat blijft is de basis die uitgaat van de drie gekozen kernwoorden voor wie we willen zijn: samen, plezier en durf.

02 Identiteit moet betrouwbaar zijn

Ouders, leerlingen, medewerkers binnen en buiten de school... iedereen mag ons aanspreken op onze identiteit en krijgt dan ook in grote lijnen dezelfde reactie. Die duidelijkheid zorgt voor rust en veiligheid. En dat is extra belangrijk voor leerlingen die alleen op basis van positieve erkenning van hun specifieke eigenheid en betrouwbare verbinding met anderen het beste uit zichzelf kunnen halen.

03 Identiteit moet herkenbaar zijn

Woorden én daden! Het gaat om waarmaken wat je zegt. Alleen dan wordt een identiteit ook geloofwaardig. Dus als wij zeggen dat plezier een belangrijk kernwoord is, dan stralen we dat ook uit. In hoe we omgaan met leerlingen, hoe we ze 's morgens welkom heten en 's middags weer uitzwaaien, hoe we belangrijke en feestelijke momenten op school vieren, hoe onze ruimtes eruitzien en al het andere wat een werk- en leefomgeving plezierig maakt.

IDENTITEIT – LATEN ZIEN WIE JE BENT

04 Identiteit zonder religie

Religies spelen een grote rol in onze wereld. Onze westerse wereld is door de eeuwen heen sterk beïnvloed door joodse en christelijke waarden. De laatste decennia zijn ook andere religieuze invloeden sterker zichtbaar geworden, waaronder die van de Islam. Deze verscheidenheid zien wij als een verrijking en we leren leerlingen graag met deze diversiteit omgaan. Heel belangrijk om te weten is dat op onze school geen enkele religie de inhoud van ons onderwijs bepaalt. Met andere woorden: de identiteit van onze school heeft geen specifieke godsdienst als basis.

05 Identiteit is geen vak

Onze leerlingen krijgen een onderwijsaanbod op de vakgebieden: mondelinge en schriftelijke taal, rekenen en zelfredzaamheid en – zeker zo belangrijk – lessen in sociaal-emotioneel leren en burgerschap.

Kortom: alles wat ze nodig hebben om nu en later zo goed mogelijk te kunnen meedoen aan onze maatschappij. In welke vorm dan ook. Wie we als school zijn (identiteit) speelt bij elk contact met leerlingen en in elke les of situatie een grote rol. Identiteit is dus op onze school geen apart vak, maar wordt zichtbaar en voelbaar in de omgang met elkaar.

06 Identiteit en kennis van religies

Zoals gezegd: identiteit is geen vak. Wat wél in ons onderwijsaanbod aan de orde komt zijn kennis over en begrip voor verschillende godsdiensten. Deze basale kennis bieden we aan in ons programma van De Vreedzame School en dan specifiek als uitwerking van het verplichte vak burgerschap. Dat doen we omdat basiskennis van verschillende godsdiensten belangrijk is om goed en respectvol te kunnen meedoen in onze veelkleurige maatschappij.

De identiteit van onze school komt ook zichtbaar terug tijdens verschillende ontmoetingsmomenten.

IDENTITEIT – LATEN ZIEN WIE JE BENT

07 Identiteit is extra zichtbaar in de dagelijkse ontmoetingsmomenten

Een van de kenmerken van onze identiteit draait om het woord ‘samen’. Bij samen gaat het altijd om verbinding. Tussen leerling en leerling, leerkracht en leerling en welke andere interactie dan ook.

Ontmoetingsmomenten organiseren we in de veiligheid en vertrouwddheid van de eigen groep. Ze mogen vertellen wat hen bezighoudt, dwars zit misschien, waar ze vrolijk over zijn. Ze mogen laten zien waar ze goed in zijn en er is aandacht voor belangrijk actueel nieuws. Deze momenten zorgen bovendien voor rust en focus in de groep.

De ontmoetingsmomenten bieden ook kansen om levensvragen met de leerlingen te bespreken. Bijvoorbeeld: Wat is belangrijk in het leven? Of: Hoe leef je als mensen met elkaar samen? En als leerlingen daar zélf verhalen, liedjes of rituelen uit een door hen thuis beleefde godsdienst bij willen betrekken, dan kan dat, maar als school bieden we die niet actief aan tijdens het ontmoetingsmoment en we doen niet bewust en zichtbaar aan geloofsoverdracht.

Ook bestaansvragen van kinderen zelf krijgen alle ruimte. Die kunnen bijvoorbeeld gaan over de geboorte van een broertje of zusje of over een verhuizing.

We zorgen graag voor zoveel mogelijk verbinding in ons onderwijsaanbod. Daarom betrekken we thema's uit het programma De Vreedzame School ook bij de ontmoetingsmomenten. Denk bijvoorbeeld aan thema's als: 'We horen bij elkaar' en 'We zijn aardig voor elkaar' die ook beide ons kernwoord 'samen' concreet maken.

08 Markeren van ontmoetingsmomenten

Het ontmoetingsmoment is de basis voor een goede start van de dag. Daarom markeren we het ook op een bijzondere manier. Dat doen we in het SO anders dan in het VSO, want het markeerritueel moet natuurlijk passen bij de leeftijd van de leerlingen.

IDENTITEIT – LATEN ZIEN WIE JE BENT

09 Identiteit en religieuze feestdagen

Alle religies en stromingen hebben jaarlijks terugkerende feestdagen. Onze school maakt een keuze uit deze grote hoeveelheid; ook in de manier waarop we aandacht besteden aan die feestdagen.

- Kerstfeest is een wereldwijd feest waarvoor in Nederland ook speciale vrije dagen zijn. We vieren kerst met de hele school. De kerstcommissie die dit feest voorbereidt kiest jaarlijks een ander thema. Denk aan thema's als: welkom, vrede, licht, samen, ontmoeting, erbij horen enz. Altijd positieve thema's die ook herkenbaar zijn in het kerstverhaal zoals we dat al eeuwenlang doorgeven aan elkaar én thema's die ook nu nog actueel zijn. Zo verbinden we een waardevolle traditie met het dagelijks leven. En we geven opnieuw zichtbaar vorm aan de kernwoorden samen en plezier.
- We besteden ook aandacht aan het paasfeest. Dit feest heeft oude wortels en is oorspronkelijk verbonden met het begin van de lente. Tegelijkertijd markeerde dit het einde van een doodse, kale winter. Met de lente kwam de hoop terug op nieuw leven.
Deze grondgedachte zit ook in het paasfeest zoals we dat nu kennen en is waardevol om met elkaar te vieren; soms in groepsverband, soms met de hele school. Ook nu weer uitgewerkt in herkenbare thema's.
- We geven individueel ruimte voor het vieren van islamitische feestdagen als het Offerfeest en het afsluiten van de Ramadan met het Suikerfeest. We leggen leerlingen uit wat deze feestdagen betekenen en waarom leerlingen daar vrij voor krijgen.
- In overleg met de leiding van de school kunnen ouders altijd bespreken of het mogelijk is om in of buiten de school aandacht te besteden aan een voor hen belangrijke religieuze feestdag.

BIJLAGE 1

Uitleg begrippen en samenhang

Elke school heeft een **missie** die vertelt wat de school betekent en doet voor haar leerlingen. Van een goede missie word je enthousiast. Die motiveert je om je volop in te zetten die missie te laten slagen. Omdat de focus helder is en je je verbonden kunt voelen met de school.

De **visie** van de school vertelt wat de school wil bereiken. Ofwel: wat belooft de school aan de leerlingen en hun ouders? En aan de eigen medewerkers! Die visie gaat over een proces, over een lange-termijn verandering die plaatsvindt dankzij de inzet van iedereen die bij de school betrokken is. De visie geeft dus richting, is onderscheidend en inspireert.

In een visie zijn vaak drie **kernwoorden** verwerkt. Die woorden zijn de pijlers waarop de school is gebouwd en omvatten een groot aantal kleinere waarden en uitgangspunten. De kernwoorden zijn heldere begrippen die in alles wat de school doet op de een of andere manier voelbaar en zichtbaar zijn.

De missie, visie en kernwoorden samen geven ook richting aan de **identiteit** van de school, ofwel het kenmerk van de school. Een schoolidentiteit laat zich, net als die van een mens, niet in één woord vangen. Een identiteit is opgebouwd uit veel verschillende kenmerken. Door die telkens op een zelfde, samenhangende en betrouwbare manier te laten zien, wordt de identiteit herkenbaar.

BIJLAGE 2

De kernwoorden uitgewerkt in drie aparte woordwolken, zodat direct duidelijk is in welke context de drie kernwoorden thuishoren.

BIJLAGE 2

A word cloud featuring various Dutch words in blue and red. The word 'DURF' is the largest and most central. Other prominent words include 'Blijven proberen', 'Jezelf zijn', 'Lef', 'Kiezen', 'Moed', 'Flexibel', 'Ruimte pakken', 'Verantwoordelijkheid nemen', 'Eigen wijsheid', 'Tegendraads', 'Spanning', 'Nek uitsteken', 'Initiatief nemen', 'Volhouden', 'Toekomst', 'Kansen pakken', 'Uitdagen', and 'Vrijheid'.

Spanning Tegendraads
Eigen wijsheid
Nek uitsteken
Blijven proberen
Initiatief nemen
Volhouden
Toekomst
Kansen pakken
DURF
Uitdagen
Vrijheid
Verantwoordelijkheid nemen
Lef
Jezelf zijn
Kritisch denken
Moed
Kiezen
Ruimte pakken
Flexibel

Redactieteam: Andrea Eysbach, Ard Frie, Marianne Huitema en Ron Zonderland

Tekst: Gerard van Midden

Vormgeving: Leoniek de Hoop

Leusden, november 2018